

EDGAR DOS SANTOS

EDGAR DOS SANTOS

EDGAR DOS SANTOS

EDGAR DOS SANTOS

EDGAR DOS SANTOS

Les joies de l'Adriàtic croata

A mitjan anys vuitanta, la costa de l'Adriàtic va irrompre com una de les destinacions més interessants del Mediterrani. Amb la guerra dels Balcans, se'n va anar en orris. Acabat el conflicte, es pot tornar a gaudir de l'encant de les seues ciutats i de les seues illes verges.

L'illa de Cres (2.000 habitants) és la més propera a la península d'Istria. En entrar a l'oficina de Turisme ja es respira l'optimisme. Després d'una pessima temporada turística a causa del conflicte a Kosovo, aquesta temporada les previsions s'estan complint i es preveu copar l'ocupació hotelera. De fet, des de gener fins al 30 de juny, la costa croata ha enregistrat més de sis milions de pernctacions d'estrangers. A Cres i Mali Losinj es

preveu que l'ocupació hotelera es mantinga en el 95% durant tot l'estiu.

Per a l'economia d'aquestes illes, totalment dependents dels ingressos turístics, els conflictes bèl·lics que han situat Iugoslàvia en primera plana recentment tancaven qualsevol possibilitat als seus habitants. "El gran error fou que no es va informar a la gent que els conflictes es produïen en zones molt localitzades. La desmembració de Iugoslàvia va ser

deguda a la confrontació de diferents ètnies nacionals. On no hi havia serbis barrejats amb croates o musulmans els conflictes no van existir" explica Sandro Volarić, únic fotògraf a Mali Losinj (15.000 habitants).

La majoria de turistes que envaïxen la costa adriàtica provenen d'Alemanya, Txèquia i Itàlia. Davant del tarannà tosc i totalitari dels serbis, als croates sempre els ha agradat presumir de ser un poble més culte, individualista i amb

Les ciutats que es concentren en el litoral croata proposen al turista un viatge per la història i la cultura de l'Est continental. En pocs llocs, hom pot tenir la sensació de vagar pels confins del devenir d'Europa com en aquestes contrades.

EDGAR DOS SANTOS

EDGAR DOS SANTOS

EDGAR DOS SANTOS

Als croates sempre els ha agradat presumir de ser un poble culte, individualista i amb fama de mercaders. Els croates presumeixen dels seus èxits en el turisme evocant la seua estirp europea.

fama de mercaders. Els croates presumeixen dels seus èxits en el turisme evocant la seua estirp europea. "Els italians i alemanys ara tornen per a envair-nos amb les seues divises. Però són ben rebuts. Al cap i a la fi nosaltres sempre hem sigut part d'Europa", afegeix el fotògraf Volaric.

1.180 illes, 4.000 km de costa.

Què atrau tants turistes cap aquestes illes? Principalment, la bellesa del conjunt: 1.180 illes i illots componen una llarga barrera natural que calma el mar Adriàtic i protegeix el litoral croata. Aquest gigantesc escut proporciona 4.000 quilòmetres de costa, generalment rocosa, engalanada amb paradisíaqes cales on els navegants amarren lliurement, i xicotetes platges de pedra redona on els enamorats del sol poden torrar-se a gust amb les 2.700 hores de sol a l'any.

El mar regala la transparència

per a un bany relaxant entre fons de coral de riquesa aclaparadora. No debades Jacques Cousteau va qualificar les aigües de l'Adriàtic croata com "les més cristal·lines del món".

Per a arribar a l'illa de Cres, hem d'agafar un transbordador que admet cotxes des de Rijeka i des de Brestova fins a Porozine, a la part nord de l'illa. La mateixa destinació es pot aconseguir des de Vlabiska, a la veïna illa de Krk, fins a Merag. Més cap a l'est, a Dalmàcia, trobem les costes de Markarsa i Dubrovnik. Les ciutats que es concentren en aquest litoral proposen al turista un viatge per la història i la cultura de l'Est continental.

Situades en l'antiga frontera de l'imperi austro-húngar i de l'otomà, aquestes illes van viure dedicades al comerç donada la seua posició geoestratègica entre Europa i Àsia, entre Orient i Occident. Però el comerç marítim es va modernitzar i l'escala en aquests

punts es va suprimir de les rutes, amb la qual cosa les illes van perdre influència.

En aqueix moment aquests ports foren esbargiment per a aristòcrates húngars i austríacs a la recerca de miraculosos reposos. Gràcies a l'enginy heretat dels venecians (la península d'Ístria va pertànyer a Itàlia fins al 1943), durant el segle XIX s'estrenaven els primers balnearis en la zona. La Societat Turística de Cres s'iniciava el 1886 i un any després s'inaugurava a Mali Losinj l'hotel Vindoba, encara en vigor.

Història, natura i equilibri. El secret de l'èxit d'aquestes illes sembla estar en la natura, la història i l'equilibri. En desembarcar a Cres podem comprovar que les restes arqueològiques són la millor guia per al visitant àvid de conèixer la història d'aquestes illes frontera. Davant del pont d'aquesta tranquil·la localitat de 1.900 habitants s'ubiquen diversos palaus patricis entre els que destaquen la Lògia vèneta (s. XV-XVI) i la Torre del Rellotge (s. XVI). Passejant per davant d'aquesta torre trobarem la plaça parroquial i l'església de Santa Maria. D'estil gòtico-renaixentista, destaca la seua portada, així com també els quadres vènets dels segles XVI-XVII que té en l'interior.

Cres i Mali Losinj van conèixer el Renaixement artístic durant els segles XV-XVI. Açò explica que les edificacions més pintoresques de Cres siguen antics palaus vènets, com el Palau Comunal, el Petris i el Fondegò (avui convertit en un hotel).

A 33 km de Cres, en direcció sud, trobem Osor, una població d'origen grec que fou capital de l'illa durant l'època romana i l'edat mitjana, a més de ser seu episcopal des del segle XVI. Aquest poble de 70 habitants fou un port important on ancoraven molts dels mercants que tornaven carregats d'or i espècies procedents d'Orient. Actualment Osor és un dels referents de la cultura croata, ja que a l'estiu acull el Festival

EDGAR DOS SANTOSARXIU

EDGAR DOS SANTOSARXIU

Nacional de Teatre i Música de Croàcia. Els melòmans aprofiten la cita anual d'Osor per a visitar la catedral d'Uznesenje Marijno, d'estil gòtico-renaixentista, i el palau episcopal de la localitat.

El pont d'Osor uneix les illes de Cres i Mali Losinj. Sense deixar l'única carretera que travessa de nord a sud totes dues illes, podem observar que el paisatge adust i sec de Cres ara es torna colorit i frondós. Si a Cres ens ha sorprès trobar ramats de cabres pasturant prop de les platges, de Mali Losinj ens agradarà la vigorositat del seu paisatge, concebut com una de les flors del Mediterrani més variada. De fet, a començaments de segle, el botànic Amorz Horacic va enregistrar més de mil tipus de flors i plantes medicinals en l'illa, més de les que podríem trobar en tota Anglaterra.

Mali Losinj, escassament habitada en l'antiguitat, sempre va estar lligada als designis d'Osor i Cres. Amb la decadència d'aquestes últimes, Mali va tenir un paper protagonista entre armadors i navegants. Encara avui, passejant pel port, podem imaginar l'esplendor admirant les múltiples façanes multicolor que hi ha al llarg de la badia, vigilada per un campanar d'estil venet que despunta des del cim del pujol.

De moment cap grup relacionat amb el turisme català s'ha preocupat d'investigar quin efecte està provocant la nova oferta de l'Adriàtic croata. De fet, de moment no genera cap preocupació. En paraules del gerent del patronat de Turisme de la Costa Brava, Francesc López, l'Adriàtic croata és un lloc fantàstic, "però les seves instal·lacions han quedat un tant obsoletes. Els únics que ens poden fer ombra actualment quan parlem d'oferta de sol i platja són Grècia i Turquia".

La història viva d'Europa.

Malgrat que el viatge per les illes és un regal per als sentits, el seu atractiu es troba en coses més intangibles que les aigües cristal·lines o la gastronomia mediterrània. En pocs llocs el turista podrà

Cuina i moneda

La República de Croàcia, reconeguda internacionalment com a estat sobirà el 1992, té quatre milions d'habitants (78% croats). La religió majoritària és la catòlica i l'idioma, el croat, que s'escriu en alfabet llatí. La unitat monetària és la kuna o HRK (100 pessetes equivalen a vora 5 HRK). No es poden obtenir kunas a l'Estat espanyol, per tant és recomanable viatjar fins a Croàcia amb marcs, dòlars o pessetes.

Internet: www.hr (pàgina oficial de Croàcia). www.htz.hr (home page Infoturismo).

Cuina: La gastronomia croata és bàsicament mediterrània, encara que incorpora especialitats musulmanes a causa del contacte que aquestes cultures han tingut durant segles. El cafè turc i la *rakia* (aiguarent) són els exemples més il·lustratius. A més el peix de tot tipus, la pasta (influència italiana) i la carn componen la base de la cuina croata. Les sopes són tradició a Croàcia i molts menús ofereixen sopa de iogurt amb herbes. Vins locals.

tenir la sensació de vagar pels confins de la història d'Europa. Els Balcans fan més comprensible el nostre passat, alhora que desxifren el futur immediat.

La guerra a l'ex-Iugoslàvia fou la primera en l'Europa del final de la Guerra Freda. Amb el mur de Berlín el 1989 desapareixia un model social, polític i econòmic anomenat comunisme. Tot indicava que el continent abastaria el canvi de segle més unit que mai. Però dos anys més tard, Iugoslàvia es feia miquetes. Mentre les potències continentals oferien el seu suport a Milosevic en un intent desesperat de mantenir l'*status quo*, el final del somni iugos-

lau es va convertir en el malson d'una Europa tan multinacional com impossible.

En no redimir les minories ètniques que estaven sent brutalment agredides per Sèrbia, la Unió Europea va crear sense voler-ho un nou Líban al continent. "Ja no és possible defensar una Europa unida després de veure el que ha passat als Balcans" ens diu Dera Crui, un jove croata de Mali Losinj, de 29 anys. "Quin sentit té parlar d'una Europa de les nacions si ningú va moure un dit per a defensar-nos de les agressions sèrbies?", es pregunta.

Fèlix Merino

El mar regala la transparència per a un bany relaxant entre fons de coral de riquesa aclaparadora. No debades Jacques Cousteau va qualificar les aigües de l'Adriàtic croata com "les més cristal·lines del món".